

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 39 din 30.01.2018
privind amendarea cu 25.000 lei a S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L.,
PLOIEȘTI, Str. Democrației nr. 28A, spațiul de lucru nr. 2,
Construcția C1, parter, jud. PRAHOVA
CUI: 14954665 Fax: 0378.603.160

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
București, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 30 ianuarie 2018, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul prezentat de Direcția Monitorizare, întocmit în baza sesizărilor nr. 9733/13.11.2017 și nr. 9759/14.11.2017 cu privire la o serie de emisiuni de știri și dezbateri difuzate de postul ROMÂNIA TV în perioada 10-12.11.2017.

Postul de televiziune ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.6/09.06.2011 și decizia de autorizare nr. 1779.1-5/01.11.2011).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea raportului de monitorizare și a vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. a încălcat prevederile art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale articolelor 40 alin. (4) și 64 alin. (1) lit. a) și b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

Conform prevederilor din Codul audiovizualului:

- art. 40 (4) Moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.

- art. 64 (1): În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

a) asigurarea unei distincții clare între fapte și opinii;

b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

Postul de televiziune **România TV** a difuzat în *perioada 10-12.11.2017, în intervalul orar 07.00 – 24.00*, știri și dezbateri referitoare la: starea de sănătate a Regelui Mihai; incidentul petrecut la reședința din Elveția a Regelui Mihai; relațiile dintre Rege, Casa Regală și fostul principe Nicolae.

Membrii Consiliului au constatat că unele dintre emisiunile transmise de radiodifuzor în perioada 10-12.11.2017, ce au constituit obiect al raportului de monitorizare analizat, au fost difuzate de radiodifuzor cu încălcarea unui drept fundamental al omului, anume dreptul la informare (ca element al libertății de exprimare), garantat de art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de art. 31 din Constituția României, precum și de art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002.

Potrivit normei invocate, toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, postul ROMÂNIA TV trebuia să respecte principiul asigurării unei distincții clare între fapte și opinii, astfel cum prevede art. 64 alin. (1) din Codul audiovizualului la lit. a).

De asemenea, Consiliul a considerat că difuzarea unor subiecte legate de Casa Regală și relațiile dintre membrii familiei regale, dar și cele referitoare la starea de sănătate a Regelui Mihai, subiecte care au generat un interes aparte în societatea românească, trebuia făcută printr-o prezentare imparțială, făcută cu bună credință, utilizând informații corecte și verificate, astfel cum obligă dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului.

Or, din conținutul raportului de monitorizare reiese că informațiile oferite publicului, precum și comentariile făcute în timpul dezbaterilor ce au avut loc în studioul postului de televiziune ROMÂNIA TV nu au ținut cont de reglementările legale invocate, publicului telespectator fiindu-i prezentate opinii care nu erau susținute de vreo dovadă care să ateste, de exemplu, veridicitatea unei ipoteze precum cea a dispariției / decesului Regelui Mihai (în contextul în care decesul a survenit în data de 05 decembrie 2017).

Redăm fragmente din raportul de monitorizare:

11.11.2017

România de Poveste, ora 21:50

Moderator: Ioan Korpoș

Invitați: Lucian Bolcaș-avocat, Marilena Barață-avocat, Artin Sarchezian-avocat, Marius Ghilezan-jurnalist

Titluri: IMEDIAT, ANUNȚ ȘOC: REGELE MIHAI A DISPĂRUT; DIETER: REGELE MIHAI A DISPĂRUT

„Moderator: Vorbim despre sfârșitul regelui, veți vedea cine face acest anunț șoc că Regele Mihai a dispărut. Pot să spun că s-a chemat procuratura, poliția, o să încercăm să vedem unde este ascuns, ce se întâmplă cu regele.”

„Moderator: Vorbim despre un apel disperat pe care îl face fiul nelegitim al regelui și vine cu niște informații cutremurătoare, vorbește despre dispariția regelui. Pur și simplu ne spune că regele a dispărut. Face niște dezvăluiri,

niște acuzații bombă, mai ales acum, în acest context când vorbim despre starea de sănătate a regelui Mihai.

Dieter Stanzeleit: Sunt profund îndurerat cu ce se întâmplă acolo. La început nu s-au dat informații referitoare la această știre. Regele Mihai a dispărut. Atunci el ar fi trebuit să fie mort, în cele din urmă, nu, aceste vești proaste despre leucemie și cancer care îți aduc un pic aminte de moartea lui Gheorghiu Dej. Și zvonuri corespunzătoare cu privire la radiații. Toate se potrivește declarația unor prieteni vechi despre familia dominatoare a Margaretei Duda și a alteței sale Radu inclusiv falsificarea documentelor până la prezentarea lor, a actelor de căsătorie falsificate în mod definitiv și acceptarea lor de-a dreptul penal de către autoritățile române.....”

12.11.2017

Stirile România TV, ora 10:00

Invitați: Raluca Curteanu-jurnalist, Sorin Roșca Stănescu-jurnalist

Titluri: ANUNȚUL MORȚII REGELUI, CE SE ASCUNDE

„**Prezentator:** De cinci zile Casa Regală numai dă informații cu privire la starea regelui și tocmai de aceea se fac diferite scenarii. **Unii spun chiar că Regele ar fi deja mort.** Mai multe informații vom avea de la colega mea Raluca Curteanu.

Raluca Curteanu: Există această procedură la Casa Regală ca anunțul morții regelui să fie înregistrat de principesa Margareta din trei în trei luni, pentru că aspectul să fie actual. Într-adevăr în momentul în care se va anunța oficial că Regele a murit, televiziunea publică va difuza acest mesaj în care Principesa anunță moartea tatălui său cu tristețe, însă de cinci zile, de pe data de 07 Casa Regală numai oferă niciun fel de informații cu privire la starea regelui. Avem un comunicat în care suntem anunțați că starea regelui s-a înrăutățit iar de atunci este liniște.

A fost prezentată înregistrat o intervenție a domnului Dieter Stanzeleit cu privire la Casa Regală.”

Breaking News, ora 13:00

Moderator: Cristina Șincal

Invitați: Aurelian Pavelescu- președinte PNTCD, Sorin Ilieșiu- fost senator PSD; Constantin Bălăceanu Stolnici-istoric.

Titluri: SFÂRȘITUL REGELUI MIHAI , BATJOCURĂ LA CĂPĂTÂI; AUDIEREA MEMBRILOR CASEI REGALE;

„**Moderatoare:** Este scandal privind Casa Regală. Acest scandal ia amploare. Principesa Margareta va fi audiată la Poliție după ce a făcut plângere penală nepotului său. **Între timp apar diferite scenarii cu privire la starea de sănătate a regelui. Unii spun că acesta nu ar mai fi în viață. De cinci zile Casa regală tace, nu dă foarte multe informații.**”

„Breaking News”, ora 20.00

„**Miron Cozma:** Este prințul Nicolae și nu face altceva ca un copil normal la cap să-și ceară drepturile, să-și viziteze bunicul. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu i se permite? **Pentru că Regele Mihai, așa cum am mai zis, e mort de doi**

ani de zile, asta am spus-o eu și mai demult și pe alte posturi de televiziune, nu dau exemple. Regele Mihai la ora asta este întreținut în viață chiar dacă este mort și mare lucru să nu fi fost înmormântat la Câmpulung Muscel, odată cu regina Ana, fără să știe nimeni, pentru că au fost prea multe fasturi acolo, cum a spus distinsa doamnă de ieri care a fost cu noi în transmisie directă.”

Fără a ține cont de prevederile legale invocate, radiodifuzorul a difuzat și informații neverificate, lipsite de orice suport real referitoare la starea de sănătate a Regelui Mihai, precum cele prezentate de dl. George Becali în emisiunea „Breaking News” din 12.11.2017, de la ora 20.00 – exemplificăm din raportul de monitorizare:

„George Becali: Eu cred că nu se vor opri aici, de ce? Eu cred că acest testament care a fost semnat cred de Regele Mihai, cred că este fals, nu este dorința regelui, a fost, probabil, pus să semneze, nu știe ce a semnat și a ajuns acolo un avocat, deși e mic de statură cred că are minte multă, vă poate spune dacă nu cumva poate fi atacat testamentul, de ce? Regele de 6,7, luni, 1 an aproape este în necunoștință de cauză., adică nu este în toate deplinătățile mintale și cred că poate fi atacat....”

În afară de aceste aspecte referitoare la informarea corectă a publicului, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul nu a respectat nici prevederile art. 40 alin. (4) din Codul audiovizualului, potrivit căroră: „Moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.”

Astfel, în contextelor dezbaterii subiectelor menționate mai sus, în emisiuni au fost prezentate opinii defăimătoare, nesuținute de probe care să ateste realitatea susținerilor unora dintre invitații ce au participat ori au intervenit în emisiuni, opinii ce vizau istoria Casei Regale și a membrilor acesteia de-a lungul timpului.

Redăm din raportul de monitorizare:

12.11.2017

„Breaking News”, ora 20.00

Titluri: CUM ÎȘI BAT JOC COPIII DE MAJESTATEA SA; AUDIEREA MARGARETEI, CE A COMIS ÎN SECRET; RĂZBOIUL SUCCESIUNII, DOCUMENTAR EXPLOZIV

Invitați: Cristian Ene-avocat; Gheorghe Becali – om de afaceri (prin telefon; Miron Cozma- prin telefon.

Moderator: Știu că aveți noi informații, noi dezvăluiri în tot acest scandal și încercăm să aflăm, domnule Cozma, dacă se ascunde ceva, de ce nu a fost primit Nicolae acolo să-și vadă bunicul, să-și ia rămas-bun de la bunicul grav bolnav. Bună seara!

„Miron Cozma: (...) Eu vreau să spun încă o dată cu mare responsabilitate. Lucrurile pentru mine sunt foarte certe. Eu dacă n-aș fi avut acea întâlnire la Viena, de fapt la un sat ecologic, lângă Viena, cu un fost mare demnitar la Viena de la Bruxelles care mi-a înlesnit o întâlnire cu familia de Hohenzollern și vizite la Palatul Imperial, poate nu aș fi nici măcar curajul, cu toate că eu

am curaj, să spun ceea ce spun. În primul rând vreau să săpun încă o dată cu toată responsabilitatea, eu cred că prințul Nicolae nu este un fiu nelegitim, ci din contră este un fiu legitim deoarece în prima etapă a fost acceptat de Casa Regală, e logic, nu și de Regele Mihai, iar după aceea, iar după aceea, repet, dacă ar fi să reiau existența regelui Mihai, tatăl lui a fost un general grec, n-a fost din familia Hohenzollern și vă rog eu frumos, să vă aduceți aminte, să căutați în arhivă, pentru că nu demult, acum ceva ani de zile, Regele Mihai spunea personal că nu recunoaște Casa de Hohenzollern. Păi, de ce n-o recunoaște, familia lui de ce n-o recunoaște? Pentru că familia lui, ei au spus foarte clar că sunt bastarzi și pentru că nu este un descendent al familiei imperiale de Hohenzollern. Aș vrea să mai spun cu toată responsabilitatea că acest copil, pentru mine e un copil prințul Nicolae, pentru mine e un prinț mult mai... Eu care nu recunosc imperialismul habsburgic. Nu îl recunosc! Sunt un patriot ca mulți alți patrioți și noi suntem cei care vrem ca sistem de conducere, sistemul național să fie unul republican. Acel copil a avut curajul să demaște adevărul și nu i s-a permis?”

Membrii Consiliului au constatat că, în raport de temele de interes public abordate, dar și de informațiile neverificate și lipsite de bună credință lansate în spațiul public, la adresa Casei Regale a României ori a unora dintre membrii acesteia, moderatorii emisiunilor nu și-au îndeplinit obligația legală prevăzută la art. 40 alin. (4) din Codul audiovizualului, anume aceea de a solicita invitaților să probeze afirmațiile acuzatoare pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acuzațiile. Mai mult, moderatorii nu au avut reacții din care să rezulte că dezaprobă atitudini ce pun în pericol drepturi și libertăți fundamentale ale omului, susținând în mod tacit, și, pe alocuri, chiar încurajând astfel de poziții. Opiniile exprimate în emisiuni nu au fost critice, în limitele libertății de exprimare, ci s-au transformat într-un discurs acuzator la adresa persoanelor ce au fost subiect al acuzațiilor, fără a fi prezentate și probe în susținerea acestora, publicul neputând aprecia dacă acuzațiile sunt sau nu justificate.

În acest sens, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, în Rezoluția nr. 1003/1993 cu privire la etica jurnalistică, precizează că presa este obligată să se supună unor principii etice, ferme, prin care se garantează libertatea de exprimare și dreptul fundamental al cetățeanului de a primi informații corecte și opinii sincere, iar difuzarea știrilor trebuie să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare.

Consiliul a apreciat că era imperios necesară asigurarea imparțialității, precum și a unui echilibru în prezentarea informațiilor de către radiodifuzor, în condițiile în care subiectele abordate au suscitat interes la nivelul societății.

Or, radiodifuzorul a încălcat obligația privind respectarea principiilor imparțialității și echilibrului ce trebuie să caracterizeze informarea în probleme de interes public, astfel încât telespectatorii să-și poată forma în mod liber propria opinie.

Membrii Consiliului consideră că televiziunea, ca principal mijloc de comunicare media, cu o importantă influență asupra comportamentului social,

trebuie să constituie un spațiu în care opiniile exprimate să nu afecteze drepturi și libertăți fundamentale ale omului, garantate de legislația comunitară, de legea fundamentală, cât și de legislația audiovizuală.

Libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni.

În privința libertății de exprimare, atât Curtea Constituțională a României, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au statuat că între exercițiul dreptului la liberă exprimare, pe de o parte, și protecția intereselor sociale și ale drepturilor individuale ce aparțin altor persoane, pe de altă parte, trebuie să existe un echilibru, în caz contrar, abuzul în exercitarea libertății de exprimare implică necesitatea răspunderii juridice.

S-a stabilit, de asemenea, că orice drept fundamental, consacrat ca atare de norme juridice interne sau internaționale, are caracter legitim numai în măsura în care este exercitat cu bună credință, în limite rezonabile, cu respectarea drepturilor și intereselor în egală măsură ocrotite ale celorlalte subiecte de drept.

În calitate de garant al interesului public, Consiliul Național al Audiovizualului consideră că radiodifuzorii au obligația de a informa telespectatorii în mod corect în legătură cu problemele de interes public, iar acest lucru trebuie făcut în mod imparțial și echilibrat în ceea ce privește faptele și evenimentele prezentate și fără a se aduce atingere dreptului la informare a telespectatorilor.

Față de toate aceste aspecte, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus și au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 25.000 lei.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) lit. h) și (2) și ale art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.6/09.06.2011 și decizia de autorizare nr. 1779.1-5/01.11.2011 pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV) se sancționează cu **amendă de 25.000 lei** pentru încălcarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale articolelor 40 alin. (4) și 64 alin. (1) lit. a) și b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a Curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 25.000 lei postul ROMÂNIA TV, deoarece mai multe ediții de știri și dezbateri difuzate în perioada 10-12 noiembrie 2017, în care au fost prezentate subiecte referitoare la starea de sănătate a Regelui Mihai, precum și la relațiile dintre Rege, Casa Regală și fostul principe Nicolae, au fost difuzate cu încălcarea prevederilor legale privind informarea corectă a publicului, precum și a celor privind obligația moderatorilor programelor de a solicita interlocutorilor să probeze acuzațiile aduse unor persoane.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Întocmit,
Serviciul juridic și reglementări,
Șef serviciu Dumitru Ciobanu